

Kaupunginhallitus
Kaupunginvaltuusto

§ 24
§ 10

01.02.2016
08.02.2016

Hallituksen linjaukset itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi / Jämsän kaupungin lausunto

2581/00.04.00/2015

Khall 01.02.2016 § 24

Valmistelija: kaupunginjohtaja, puh. 020 638 2001; sosiaali- ja terveysjohtaja, puh. 020 638 3295 ja talous- ja suunnittelupäällikkö, puh. 020 638 3651.

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö ovat lähettäneet 19.11.2015 kaikkiin Suomen kuntiin ja kuntayhtymiin ja julkisen alan organisaatioihin lausuntopyynnön, jolla pyydetään kannanottoja muodostettavista itsehallintoalueista, itsehallintoalueiden tehtävistä ja sote-uudistuksesta.

Pääministeri Juha Sipilän hallitus on linjannut 20.10. ja 7.11.2015 tekemillään päätöksillä sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamisesta sekä perustettavien itsehallintoalueiden määrästä ja aluejaosta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta, itsehallintoalueiden perustamista ja aluehallintouudistusta valmistellaan sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön yhteisessä hankkeessa, jota halnoidaan teknisesti sosiaali- ja terveysministeriössä.

Hallituksen rahoituksen uudistamista koskevan linjauksen mukaan kunnilla ei voi jatkossa olla merkittävää vastuuta sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksesta. Itsehallintoalueiden rahoitusta valmistellaan ensisijaisesti valtion rahoitusvastuun pohjalta, minkä lisäksi myös osittain alueiden omaan verotusoikeuteen perustuvaa ratkaisua selvitetään.

Hallituksen linjauksen mukaan itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Kuntia pyydetään ottamaan lausunnossaan kantaa siihen, minkä maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen kunta katsoo kuuluvansa sekä perustelemaan kannanottonsa. Sen vuoksi kunnille osoitettu lausuntopyyntö on kohdistettu valtuustoille. Itsehallintoalueeseen sijoittumista koskevaan kannanottoon suhtaudutaan kunnan virallisena kantana, minkä vuoksi sitä koskevasta valtuuston päätöksestä tulee toimittaa päätösasiakirja sosiaali- ja terveysministeriöön.

Lausuntopyyntöön tulee vastata 9.2.2016 mennessä sähköisellä ky-

selyllä, jossa on kohdennettuja kysymyksiä hallituksen linjauksista. Kyselyyn annettuja vastauksia on mahdollista perustella, minkä lisäksi kyselyyn on varattu runsaasti tilaa myös vapaamuotoiselle kommentoinnille.

Hallituksen linjauksessa 7.11.2015 todetaan, että vastuu sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 18 itsehallintoalueelle ja ne muodostetaan maakuntajaon pohjalta. Itsehallintoalueet vastaavat sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä lain ja sen nojalla tehdyn valtioneuvoston järjestämissäätöksen mukaisesti. Itsehallintoalueet järjestävät sote-palvelut joko yksin tai lailla säädettävät kolme itsehallintoaluetta tukeutuen lailla säädettävän työnjaon mukaisesti vaativimmissa palveluissa muiden itsehallintoalueiden palvelurakenteisiin siten, että sosiaali- ja terveydenhuollossa on maassa 15 selkeää alueellista kokonaisuutta, joilla sote-palvelut järjestetään.

Itsehallintoalueet perustetaan monitoimialaisiksi. Niille osoitetaan sosiaali- ja terveystoimen palvelujen järjestämisen lisäksi seuraavat tehtävät:

- pelastustoimen tehtävät ottaen kuitenkin huomioon mahdolliset tarpeet järjestää itsehallintoaluetta laajempaa aluetta ja väestöpohjaa vaativat tehtävät laajemmalla alueella;
- maakuntien liitoille kuuluvat alueiden kehittämisen ja sen rahoituksen mukaan lukien EU:n ohjelmaperusteisen rahoituksen välittämisen tehtävät sekä alueellisen maankäytön suunnittelun tehtävät;
- ELY-keskuksissa hoidettavat alueiden ja niiden elinkeinoelämän kehittämistehtävät mukaan lukien maaseutuelinkeinojen kehittämis- ja rahoitustehtävät
- mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto.

Mitä itsehallintoalueet tarkoittavat käytännössä?

- Selkeyttävät julkista hallintoa kansanvallan nojalla toimivaan kolmeen tasoon: kunnat, itsehallintoalueet ja valtio.
- Kansanvaltainen aluehallinto perustuu jatkossa 18 maakuntaan.
- Ylintä päätösvaltaa itsehallintoalueella käyttää suorilla vaaleilla valittu valtuusto.
- Itsehallintoalueet aloittavat 1.1.2019.

Valtiovarainministeriö on pyytänyt ministeriöitä laatimaan toimialojansa koskevat taustaselvitykset liittyen tehtävien siirtoon itsehallintoalueille. Valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistamisen ja yhteensovituksen selvityshenkilönä toimiva ministeri Lauri Tarasti on antanut 26.1.2016 ehdotuksen hallituksen linjaukseksi valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon yhteensovituksesta.

Tarastin ehdotus on luettavissa seuraavasta linkistä:

http://vm.fi/artikkeli/-/asset_publisher/tarasti-esittaa-suuria-muutoksia-aluehallintoon

Lausuntopyyntöön materiaalit löytyvät Internet-osoitteesta:
<http://alueuudistus.fi/lausuntopyyntot>.

Lausuntopyyntöön valmistellut vastaukset ovat erillisenä liitteenä.

Ehdotus

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteen mukaiset vastaukset lausunnoksi hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi.

Päätös

Asian käsittelyn alussa kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksestä, että lausuntopyyntöön annettavat vastaukset käsitellään kohdittain, ja että kohdan 3 vastausta esitetään kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Kohdan 1 käsittelyn aikana Mika Kyrö esitti Sirkka Hirvelän kannattamana, että nykyinen maakuntajako on oikea peruste itsehallintoalueiden muodostamiselle (kyllä -vaihtoehto).

Puheenjohtaja totesi, että Mika Kyrön esitystä on kannatettu, joten siitä on äänestettävä.

Suoritetussa kädennostoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotusta kannatti 6 jäsentä (Alanen, Järvenpää, Koskinen, Loberg, Putkonen, Sahala) ja Kyrön ehdotusta kannatti 3 jäsentä (Hirvelä, Kyrö, Rantanen).

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus on äänin 6-3 hyväksynyt kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Kohta 2 hyväksyttiin yksimielisesti.

Kohdan 3 käsittelyn aikana Mika Kyrö esitti Sirkka Hirvelän kannattamana, että ”Vastauskohdasta poistetaan Pirkanmaa ja tilalle Keski-Suomi. Jämsän kaupunki katsoo kuuluvansa nykyisen Keski-Suomen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen”.

Puheenjohtaja totesi, että Mika Kyrön esitystä on kannatettu, joten siitä on äänestettävä.

Suoritetussa kädennostoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotusta kannatti 5 jäsentä (Alanen, Järvenpää, Koskinen, Loberg, Putkonen) ja Kyrön esitystä kannatti 4 jäsentä (Hirvelä, Kyrö, Rantanen,

Sahala).

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus on äänin 5-4 hyväksynyt kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Kohdan 4 käsittelyn aikana kaupunginjohtaja esitti poistettavaksi vastauksen 1. kappaleen ensimmäisen virkkeen sekä 2. kappaleen viimeisen virkkeen.

Kaupunginhallitus hyväksyi muutetun päätösehdotuksen yksimielisesti.

Kohdan 5 käsittelyn aikana Mika Kyrö esitti Sirkka Hirvelän kannattamana, että ”Poistetaan vastaus kokonaan. Vastaus on sellainen, joka takertuu jo aiemmin tehtyihin päätöksiin ja emme niitä pysty muuttamaan enää, joten kommentointi on turhaa”.

Puheenjohtaja totesi, että Mika Kyrön esitystä on kannatettu, joten siitä on äänestettävä.

Suoritettua kädennostoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotusta kannatti 7 jäsentä (Alanen, Järvenpää, Koskinen, Loberg, Putkonen, Rantanen, Sahala) ja Mika Kyrön esitystä kannatti 2 jäsentä (Hirvelä, Kyrö).

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus on äänin 7-2 hyväksynyt kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Kohta 6 hyväksyttiin yksimielisesti.

Kohdan 7 käsittelyn yhteydessä kaupunginjohtaja esitti lisättäväksi vastauksen 4. kappaleen loppuun sanan ”yhteisyrityksille”, minkä kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti.

Edelleen kohdan 7 käsittelyn aikana Mika Kyrö esitti Sirkka Hirvelän kannattamana, että ”Lisätään vastauksen 1. kappaleen loppuun virke ”Työmatkaliikenne suuntautuu pääosin Jyväskylään”.

Puheenjohtaja totesi, että Mika Kyrön esitystä on kannatettu, joten siitä on äänestettävä.

Suoritettua kädennostoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotusta kannatti 7 jäsentä (Alanen, Järvenpää, Koskinen, Loberg, Putkonen, Rantanen, Sahala) ja Mika Kyrön esitystä kannatti 2 jäsentä (Hirvelä, Kyrö).

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus on äänin 7-2 hyväksynyt kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Kohta 8 hyväksyttiin yksimielisesti.

Kohta 9 hyväksyttiin yksimielisesti.

Kohdan 10 käsittelyn aikana Mika Kyrö esitti Sirkka Hirvelän kannattamana, että ”Vastauksesta poistetaan ensimmäinen lause kokonaan samoin perustein kuin aiemmin eli turha enää haikailla suurempien sote-kokonaisuuksien perään”.

Puheenjohtaja totesi, että Mika Kyrön esitystä on kannatettu, joten siitä on äänestettävä.

Suoritetussa kädennostoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotusta kannatti 7 jäsentä (Alanen, Järvenpää, Koskinen, Loberg, Putkonen, Rantanen, Sahala) ja Mika Kyrön esitystä kannatti 2 jäsentä (Hirvelä, Kyrö).

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus on äänin 7-2 hyväksynyt kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Kohta 11 hyväksyttiin yksimielisesti

Kohdan 12 käsittelyn aikana aikana Mika Kyrö esitti Sirkka Hirvelän kannattamana, että vastauksesta poistetaan 1. kappaleen viimeinen lause ”Itsehallintoalueelle ei tule antaa yleistä toimivaltaa”.

Puheenjohtaja totesi, että Mika Kyrön esitystä on kannatettu, joten siitä on äänestettävä.

Suoritetussa kädennostoäänestyksessä kaupunginjohtajan ehdotusta kannatti 6 jäsentä (Alanen, Järvenpää, Koskinen, Putkonen, Rantanen, Sahala) ja Mika Kyrön esitystä kannatti 3 jäsentä (Hirvelä, Loberg, Kyrö).

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginhallitus on äänin 6-3 hyväksynyt kaupunginjohtajan ehdotuksen.

Kohta 13 hyväksyttiin yksimielisesti.

Puheenjohtaja totesi yhteenvetona, että kaupunginhallitus on päättänyt esittää kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi kohdan 3 vastauksen mukaisesti, että Jämsän kaupunki katsoo kuuluvansa Pirkanmaan maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen.

Edelleen kaupunginhallitus päätti esittää valtuustolle, että se merkitsee lausuntopyynnön kohdat 1-2 ja 4-13 tiedoksi.

Päätös

Asian käsittelyn aikana valtuutettu Mika Kyrö esitti seuraavaa: "Vastataan kohtaan 3 Keski-Suomi. Jämsän kaupunki katsoo kuuluvansa nykyisen Keski-Suomen maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen".

Vasemmiston valtuustoryhmän puolesta Arja Paakkanen kannatti Mika Kyrön esitystä ja käytti kannatuspuhenvuoron, jonka Paakkanen jätti kirjallisena pöytäkirjaan liitettäväksi.

Lisäksi valtuutetut Sirkka Hirvelä, Tuula Peltonen, Piritta Rantanen ja Jani Wickholm kannattivat Mika Kyrön esitystä.

Puheenjohtaja päätti keskustelun ja totesi, että Mika Kyrön esitystä on kannatettu, joten siitä on äänestettävä.

Puheenjohtaja hyväksytti valtuustolla seuraavan sisältöisen äänestysesityksen; ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen ehdotusta äänestävät "jaa" ja ne, jotka kannattavat Mika Kyrön esitystä äänestävät "ei".

Suoritettussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 26 "jaa" ääntä ja 17 "ei" ääntä.

Puheenjohtaja totesi, että kaupunginvaltuusto on äänin 26-17 hyväksynyt kaupunginhallituksen ehdotuksen, että Jämsän kaupunki katsoo kuuluvansa nykyisen Pirkanmaan maakunnan pohjalta muodostettavaan itsehallintoalueeseen.

Lisäksi valtuusto merkitsi tiedoksi lausuntopyynnön kohdat 1-2 ja 4-13.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Sirkka Hirvelä, Markku Sipilä, Leenä Pärnäjärvi, Mika Kyrö, Merja Lahtinen, Tuula Peltonen, Risto Perälä ja Vasemmiston valtuustoryhmä jättivät kirjalliset eriävät mielipiteet päätöksen johdosta.